Lugemine.

Kalewipoeg.

I.

Kalewipoeg oli üks wägew Eestlaste kuningas ehk wanem, kes weel sel aeal elas, kui vitred ehk möisnikud meie maale asusiwad, ja tegi neile sagedaste palju hirmu, palawat ja wörinat taha.

Saadjärwe juures Tartu linna lähedal pidas ta kord oma kahe wanema wennaga wöidu=katset, kes neist kuningaks pidi sama. Nemad hakkasiwad suuri raud kiwa üle seitsme wersta laia järwe wiskama. Wanem wend suudis oma kiwi aga kunni poole järweni wissata; kiwi kukkus järwe, kus see weel praegu näha olla. Ja see pärast pidi iga üks, kes siis üle järwe söitis, üks raha tük sisse wiskama, kui önnelikult sealt üle tahtis minna ehk tulla. Teine wend wiskas oma kiwi, mis kunni kümme sammu Tartu poole järwe ääre wette kukkus. Noorem wend aga wiskas

oma raud kiwi mitu sada sammu kaugele üle järwe. Sell' kombel oli noorem wend, nagu ka Wana Kalew jo ete kuulutand, kuningaks saanud.

Kui wöerad selle maale ähwardasiwad kurja ja paha teha, läks Kalewipoeg läbi Peipse järwe, sealt poolt ääresi laudu tooma, et üht kindlat linna ehitada. 12 tosinat suuri sae laudu mehel turja peale laotud, tuli ta läbi Peipse järwe önnelikult tagasi, ehk küll üks lausuja Alatskiwist, kelle juuksed üles poole püsti kui kadaka pöesas, pää otsas nagu pöppe sari, oma suure laia suu ja punnis lõugadega laenete sisse puhus, mis kui mäed üles tormasiwad, nönda et need Kalewipoeale kunni niudeni lakjudes läksiwad. Siis pahandas wägew mees, tömbas möega tuppesi, seda hirmsa näuga nöida karistama; see aga näitas oma taldu ja pani plehku. Kalew puhkas siis wäsimusest ühe mäe kingu peal, mis selle nime al „Kalewipoea säng" tuntakse. Seal uinus ta magama, ta suur möek pahema külle peale pandud. Kui ta noorskas, et mäed wasta kölasid, pööras soola=puhuja ehk -nöid tagasi ja warastas ta möega ära, kui wanamees raskeste magas, mis ta aga lausumisega tösta wöis. Ta wedas seda möeka enese taga lohinal ära, ja et see wäga raske oli, kukkus ta käest ühte jöke,